

AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO
IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

2023 M. FINANSINIŲ ATASKAITŲ KOKYBĖS STEBĖSENOS APŽVALGA

Ieva Vaiškūnienė

AVNT Apskaitos ir metodologijos skyriaus vyriausioji specialistė

2024-03-12

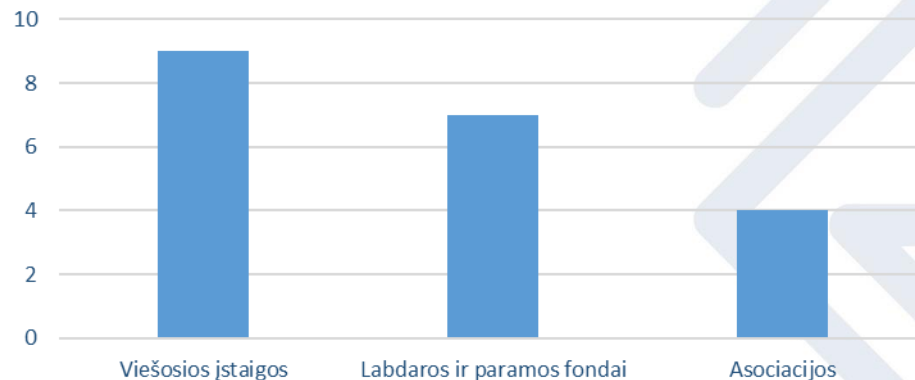

Juridinių asmenų registrai (toliau – JAR) pateiktų finansinių ataskaitų kokybės stebėseną buvo atlikta vadovaujantis:

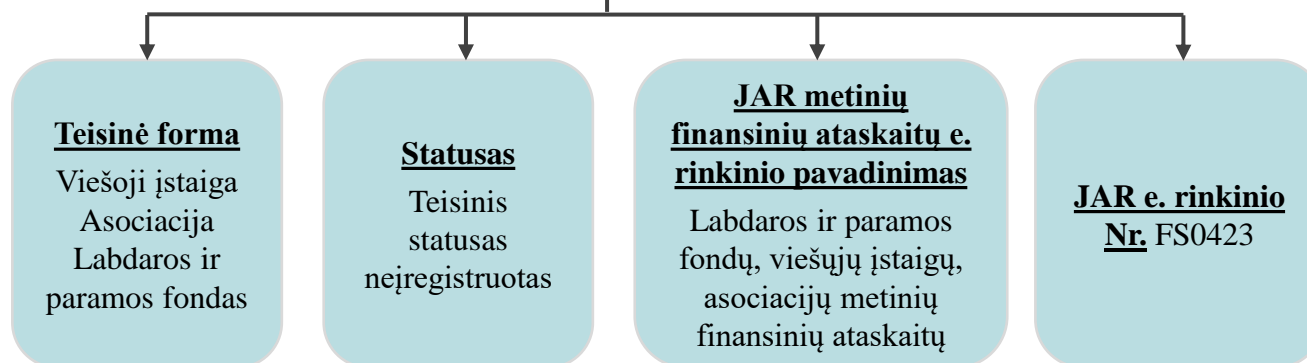
- Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymo 12 straipsnio 4 dalimi,
- Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo 12 straipsnio 4 dalimi,
- Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo 101 straipsnio 4 dalimi,
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 1K-93 „Dėl Juridinių asmenų registre viešai skelbiamų finansinių ataskaitų kokybės stebėsenos“ patvirtintu JAR viešai skelbiamų finansinių ataskaitų kokybės stebėsenos tvarkos aprašu.

Stebėsenos apžvalgoje pateikiami 2023 m. atliktų **20 pelno nesiekiančių juridinių asmenų** (toliau – subjektų) JAR pateiktų 2022 m. finansinių ataskaitų kokybės stebėsenos (toliau – Stebėseną) rezultatai ir rekomendacijos dėl finansinių ataskaitų kokybės gerinimo.

Subjektai pagal teisinę formą

Subjektų atrankos kriterijai

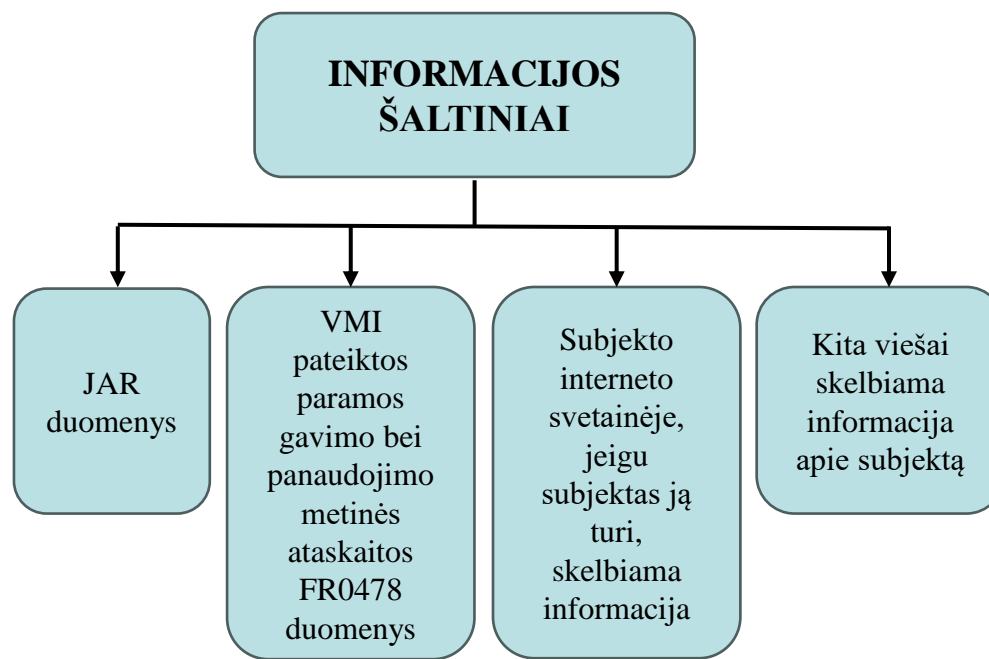
Atliekant Stebėseną, buvo **tikrinamos** subjekto finansinių ataskaitų rinkinį sudarančios **šios finansinės ataskaitos**:

- finansinės būklės ataskaita,
- veiklos rezultatų ataskaita,
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas (toliau – aiškinamasis raštas).

Atliekant Stebėseną **papildomai buvo tikrinama**:

- Ar kartu su finansinėmis ataskaitomis JAR **pateikta auditoriaus išvada**, atsižvelgiant į subjekto teisinę formą, jei finansinių ataskaitų auditas turėjo būti atliktas pagal Labdaros ir paramos fondų įstatymo 11 straipsnio 7 dalį ar pagal Viešųjų įstaigų įstatymo 11 straipsnio 7 dalį.
- Ar subjektas pagal jo teisinę formą laikosi Labdaros ir paramos fondų įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje, Viešųjų įstaigų įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje ar Asociacijų įstatymo 10¹ straipsnio 2 dalyje nustatyto reikalavimo, kad ne mažiau kaip už 3 paskutinius metus **finansinės ataskaitos** turi būti **paskelbtos** subjekto **interneto svetainėje**, jeigu subjektas ją turi.

Tikrinant subjektų 2022 m. finansinių ataskaitų duomenis, buvo naudojama **informacija** gauta iš šių **šaltinių**

FINANSINIŲ ATASKAITŲ KOKYBĖS VERTINIMO KRITERIJAI

Atliekant Stebėseną, buvo vertinama finansinių ataskaitų atitiktis reikalavimams, nustatytiems šiuose **finansinių ataskaitų rengimą reglamentuojančiuose teisės aktuose**:

- pagal subjekto teisinę formą:
 - Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatyme
 - Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatyme
 - Lietuvos Respublikos asociacijų įstatyme
- Pelno nesiekiančių juridinių asmenų buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų sudarymo ir pateikimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. 1K-372, 2018 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 1K-443 redakcija (toliau – Taisyklės).

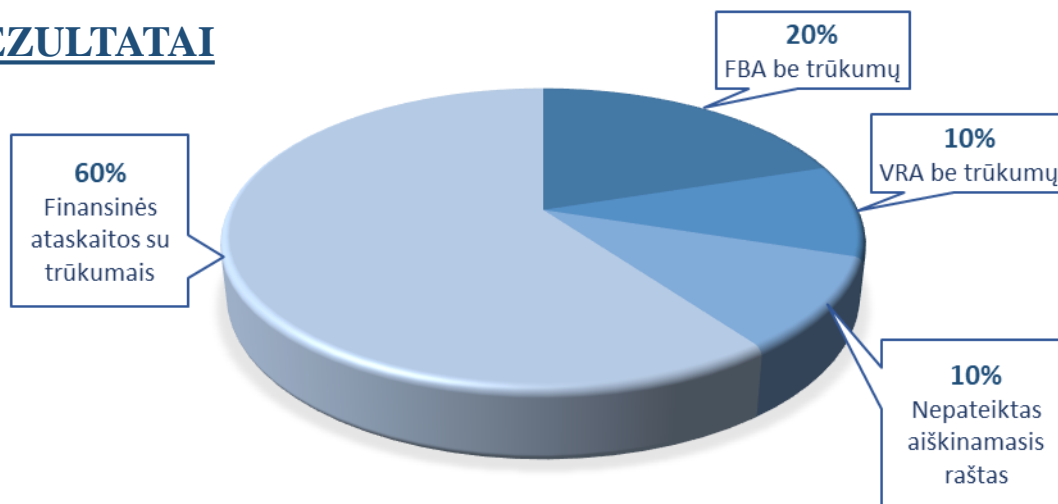
Atliekant Stebėseną buvo vertinami finansinės būklės ataskaitos straipsniai, kurių sumos (vertinant kiekvieną straipsnį atskirai) yra didesnės nei 1 proc. straipsnyje „Turto iš viso“ nurodyta suma. Straipsnis „Finansavimo sumos“ vertinamas neatsižvelgiant į ataskaitoje parodytos sumos dydį.

Atliekant Stebėseną buvo vertinami veiklos rezultatų ataskaitos straipsniai, kurių sumos (vertinant kiekvieną straipsnį atskirai) yra didesnės nei 1 proc. straipsnyje „I. Pajamos“ nurodyta suma. Straipsnis „Finansavimo pajamos“ vertinamas neatsižvelgiant į ataskaitoje parodytos sumos dydį.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ ATITIKTIS TAISYKLIŲ NUOSTATOMS

STEBĖSENOS REZULTATAI

Atliekant Stebėseną **4 iš 20 subjektų** finansinės būklės ataskaitose (diagramoje FBA) **trūkumų nenustatyta**, atsižvelgiant į kitose šių subjektų finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis ir vertinant kitą viešai prieinamą informaciją apie subjektą ir jo veiklą.

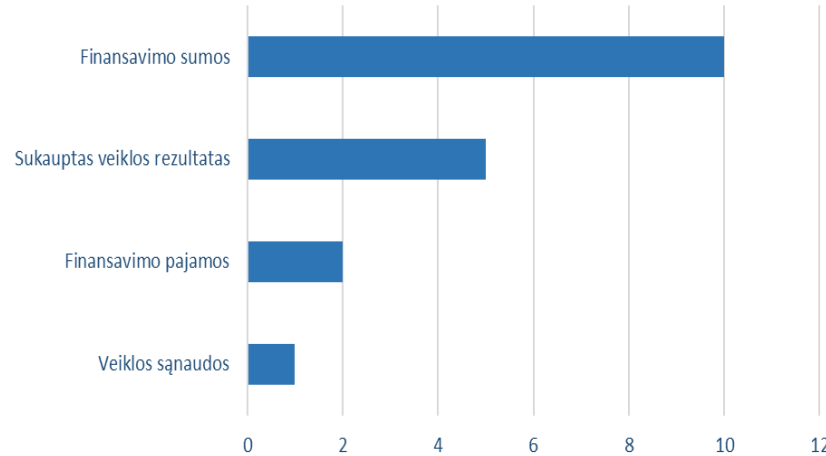
Atliekant Stebėseną **2 iš 20 subjektų** veiklos rezultatų ataskaitose (diagramoje VRA) **trūkumų nenustatyta**, atsižvelgiant į kitose šių subjektų finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis ir vertinant kitą viešai prieinamą informaciją apie subjektą ir jo veiklą.

Atliekant Stebėseną nustatyta, kad **2 iš 20 subjektų** JAR tvarkytojui **nėra pateikę** vienos iš finansinių ataskaitų rinkinio sudedamosios ataskaitos, t. y. **finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto**, todėl negalėjome įvertinti šių subjektų finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitose pateiktų duomenų ir patikrinti, ar šie subjektai teisingai apskaito ir ataskaitose parodo finansavimo sumas ir finansavimo pajamas, kaip tai nustatyta Taisyklių VI skyriuje „Finansavimo sumų ir finansavimo pajamų apskaita“.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ ATITIKTIS TAISYKLIŲ NUOSTATOMS

Subjektų, kurių finansinių ataskaitų straipsniai negalėjo būti įvertinti, skaičius

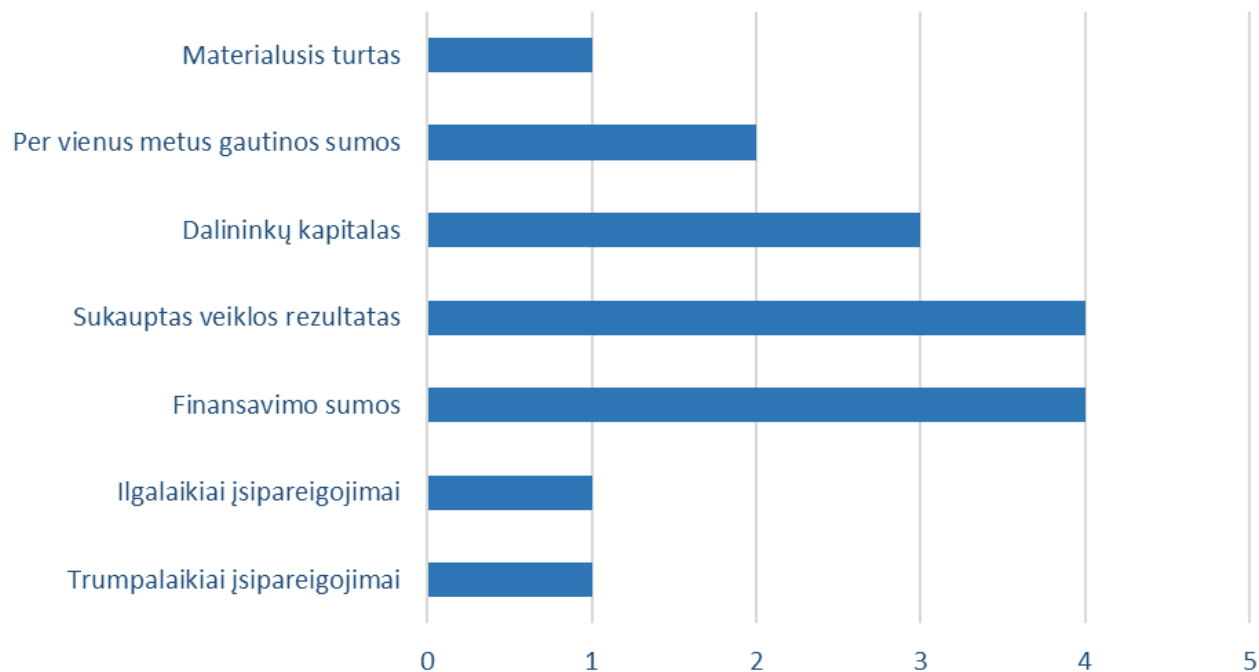
Negalėjome įvertinti:

- Finansinės būklės ataskaitos **straipsnyje „Finansavimo sumos“** ir veiklos rezultatų ataskaitos **straipsnyje „Finansavimo pajamos“** pateiktų duomenų, kadangi neturėjome pakankamai informacijos apie subjekto per ataskaitinį laikotarpį gautas finansavimo sumas, jų šaltinius, pobūdį, likučius, jų pasikeitimus ir (ar) suteiktą paramą.
- Finansinės būklės ataskaitos **straipsnyje „Sukauptas veiklos rezultatas“** pateiktų duomenų ir įvertinti, ar sukauptame veiklos rezultate nėra parodytų sumų, kurios turėjo būti pagal Taisyklių VI skyriuje „Finansavimo sumų ir finansavimo pajamų apskaita“ nustatytą tvarką parodytos finansinės būklės ataskaitos straipsnyje „Finansavimo sumos“.
- Veiklos rezultatų ataskaitos **straipsnyje „Veiklos sąnaudos“** pateiktų duomenų, kadangi neturėjome pakankamai informacijos apie subjektą ir jo veiklą, o pagal aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje pateiktą informaciją apie subjekto patiriamų išlaidų priskyrimą veiklos sąnaudoms ir šių sąnaudų kompensavimą, galima manyti, kad dalis gautų finansavimo sumų panaudojimo registruojamas ir veiklos rezultatų ataskaitoje parodomas mažinant subjekto per ataskaitinį laikotarpį faktiškai patirtas veiklos sąnaudas, nesilaikant Taisyklių VI skyriuje „Finansavimo sumų ir finansavimo pajamų apskaita“ nustatytos tvarkos dėl finansavimo sumų ir finansavimo pajamų registravimo ir pripažinimo.

FINANSINĒS BŪKLĒS ATASKAITOS KOKYBĒS VERTINĪMAS

Finansinēs būklēs ataskaitos straipsniuose nustatyto trūkumų skaičius

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

STRAIPSNIS	TRŪKUMAS	TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)	
MATERIALUSIS TURTA	Parodyta 2021 m. įsigyto ilgalaikio materialiojo turto vertė, iš kurios neatimta nusidėvėjimo suma, kuri turi būti įtraukiama į ataskaitinio laikotarpio sąnaudas ir kaupiama nuo turto paruošimo naudoti datos.	Ilgalaikis materialusis turtas finansinės būklės ataskaitoje turi būti parodytas likutine verte, kuri apskaičiuojama iš įsigijimo savikainos atėmus sukauptą nusidėvėjimo sumą.	Taisyklių 167 punktas
PER VIENUS METUS GAUTINOS SUMOS	Parodyti tiekėjams sumokėti avansai už atsargas ar paslaugas.	Subjekto sumokėti avansai už atsargas ir paslaugas turi būti parodyti finansinė būklės ataskaitos straipsnyje „Atsargos“.	Taisyklių 172 punktas
	Neparodyti per ataskaitinį laikotarpį negauti nario mokesčiai, kurių privalomas mokėjimas nustatytas subjekto įstatuose.	Atsiradus prievolei pelno nesiekiančio juridinio asmens nariams mokėti nario mokestį, apskaitoje turi būti registruojamos ir finansinės būklės ataskaitoje parodomos gautinos nario mokesčių sumos.	Taisyklių 105 punktas

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

STRAIPSNIS	TRŪKUMAS	TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)	
DALININKŲ KAPITALAS	Asociacijos ataskaitoje parodytas dalininkų kapitalas, nors Asociacijų įstatyme jis nėra numatytas.	<p>Dalininkų kapitalas formuojamas tų teisinių formų pelno nesiekiančių juridinių asmenų, kurių veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose tai numatyta.</p> <p>Kadangi pagal Asociacijų įstatymo nuostatas asociacijos nariui išstojus iš asociacijos stojamieji nario įnašai ir nario mokesčiai ar kitaip asociacijai nuosavybėn perduotos lėšos ir turtas negražinami, todėl asociacijos dalininkų kapitalas nėra formuojamas ir neturi būti parodomas finansinės būklės ataskaitos straipsnyje „Dalininkų kapitalas“.</p> <p>Gauti ar gautini asociacijos narių mokesčiai pagal Taisyklių 102 ir 105 punktus turi būti parodomi finansinės būklės ataskaitos straipsnyje „Finansavimo sumos“, o ne dalininkų kapitale.</p>	<p>Taisyklių 98 punktas</p> <p>Asociacijų įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 4 punktas</p>
	Viešosios įstaigos dalininkų kapitalas parodytas finansinės būklės ataskaitos straipsnyje „Rezervai“.	Viešosios įstaigos dalininkų kapitalas turi būti parodytas finansinės būklės ataskaitos straipsnyje „Dalininkų kapitalas“.	Taisyklių 177 punktas
	Labdaros ir paramos fondo dalininkų įnašų į dalininkų kapitalą suma parodyta ataskaitos straipsnyje „Dalininkų kapitalas“, neįregistruota JAR.	<p>JAR tvarkytojui turi būti pateikiama kiekvieno dalininko įnašo vertė ir kita šiame straipsnyje nurodyta informacija apie dalininkus.</p> <p>Straipsnyje pateikti duomenys turi sutapti su finansinių ataskaitų sudarymo dieną JAR tvarkytojui pateiktais duomenimis.</p>	<p>Labdaros ir paramos fondų įstatymo 6¹ straipsnio 1 dalis ir Viešųjų įstaigų įstatymo 8¹ straipsnio 1 dalis</p>

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

STRAIPSNIS	TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)	
DALININKŲ KAPITALAS	<p>Dalininkų kapitalas yra lygus visų pelno nesiekiančio juridinio asmens dalyvių piniginių ir nepiniginių įnašų vertei, kuri nustatoma vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais pelno nesiekiančio juridinio asmens veiklą.</p>	Taisyklių 98 punktas
<p>Kai didinamas dalininkų kapitalas papildomais įnašais, gavus įnašą, registruojamas gautas turtas ir dalininkų kapitalo padidėjimo suma.</p>	<p>Kai dalininkui išstojus iš dalininkų jo įnašai negražinami, išstojusio dalininko įnašo suma mažinamas kapitalas ir registruojamos finansavimo sumos.</p>	

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

STRAIPSNIS	TRŪKUMAS	TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)	
SUKAUPTAS VEIKLOS REZULTATAS	<p>Neparodytas gautas ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatas – deficitas (nuostoliai). Pagal subjekto aiškinamajame rašte pateiktą informaciją apskaičiuota ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultato – deficito (nuostolių) suma yra parodyta veiklos rezultatų ataskaitoje, kaip pelno mokestis ir finansinės būklės ataskaitoje, kaip pelno mokesčio įsipareigojimas straipsnyje „Trumpalaikiai įsipareigojimai“.</p>	<p>Straipsnyje turi būti parodytas veiklos rezultatas – ataskaitinių metų ir ankstesnių metų veiklos rezultatas – perviršis (pelnas) arba deficitas (nuostoliai), išskyrus neliečiamojo kapitalo rezultatus. Sukauptas veiklos rezultatas apskaičiuojamas prie sukaupto veiklos rezultato praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pridendant ataskaitinio laikotarpio grynąjį veiklos rezultatą iš veiklos rezultatų ataskaitos.</p>	Taisyklių 180 punktas
	<p>Parodyta suma nesutampa su praėjusio ataskaitinio laikotarpio sukaupto veiklos rezultato ir ataskaitinio laikotarpio grynojo veiklos rezultato bendra suma. Kadangi aiškinamojo rašto pastabose nepaaiškintos šio neatitikimo priežastys, tai sukaupto veiklos rezultato duomenys finansinės būklės ataskaitoje galimai yra parodyti neteisingi.</p>	<p>Ataskaitinio laikotarpio grynasis veiklos rezultatas – deficitas (nuostoliai) pagal veiklos rezultatų ataskaitos duomenis apskaičiuojamas iš visų per ataskaitinį laikotarpį uždirbtų pajamų atėmus visas per ataskaitinį laikotarpį patirtas sąnaudas.</p>	
	<p>Parodyta per didelė sukaupto veiklos rezultatų suma dėl kelių praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose ne pagal Taisyklių reikalavimus parodytų finansavimo pajamų. Per kelis praėjusius ataskaitinius laikotarpius nepanaudota finansavimo sumų dalis buvo klaidingai priskiriama finansavimo pajamoms, dėl to veiklos rezultatų ataskaitoje buvo apskaičiuojamas grynasis veiklos rezultatas – pelnas, kuris buvo kaupiamas finansinės būklės ataskaitos straipsnyje „Sukauptas veiklos rezultatas“.</p>	<p>Nepanaudota finansavimo sumų dalis turėjo būti parodyta finansinės būklės ataskaitos straipsnyje „Finansavimo sumos“.</p>	Taisyklių 181 punktas

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

STRAIPSNIS	TRŪKUMAS	TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)	
FINANSAVIMO SUMOS	Finansavimo sumų likutis nebuvo sumažintas panaudoto finansavimo sumomis.	Straipsnyje turi būti parodyta likusi nepanaudota gauto finansavimo sumų dalis.	Taisyklių 181 punktas
	Parodyta suma turėtų būti padidinta finansavimo sumų nepanaudota dalimi, kuri kelių praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose buvo klaidingai priskirta finansavimo pajamoms.	Vadovaujantis Taisyklių 107 ir 108 punktų nuostatomis ir atsižvelgiant į subjekto įstatuose nurodytą veiklą, finansinėse ataskaitose finansavimo sumų likutis turėtų būti mažinamas tokia suma, kiek per ataskaitinį laikotarpį pripažinta veiklos sąnaudų, kurioms kompensuoti skirtos finansavimo sumos.	
	Parodytas ataskaitinio laikotarpio finansavimo sumų likutis nesutampa su aiškinamojo rašto lentelėse, užpildytose pagal Taisyklių 195 ir 196 punktų reikalavimus (Taisyklių 5 ir 7 priedus), pateiktų gautos paramos ir tikslinio finansavimo likučių ataskaitinio laikotarpio pabaigoje suma.	Aiškinamojo rašto pastabų dalyje pateikti duomenys apie finansavimo sumas turi sutapti su straipsnyje pateiktais duomenimis.	Taisyklių 108 punktas

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

Pagal apibrėžimą **finansavimo sumos** – tai valstybės ir savivaldybės biudžetų, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų arba kitų juridinių ir fizinių asmenų parama, tikslinės lėšos ir (arba) materialinė pagalba, skirtos subjekto įstatuose nustatytiems tikslams įgyvendinti.

Finansavimo sumos pagal pobūdį, atsižvelgiant į finansavimo sumų šaltinius, pagal Taisyklių 102 punktą **skirstomos į**:

1. tikslinį finansavimą:
 - 1.1. iš valstybės biudžeto;
 - 1.2. iš savivaldybės biudžeto;
 - 1.3. iš kitų šaltinių.
2. juridinių ir fizinių asmenų paramą;
3. nario mokesčius;
4. kitą finansavimą.

Subjektų apskaitoje registruojant ūkinės operacijas, susijusias su per ataskaitinį laikotarpį gautomis ar gautinomis finansavimo sumomis iš įvairių finansavimo šaltinių tiek pinigais, tiek kitu turtu, ir šių sumų pasikeitimu, įskaitant jų panaudojimą, **turi būti laikomasi Taisyklių VI skyriuje „Finansavimo sumų ir finansavimo pajamų apskaita“** nustatytos tvarkos.

Visos gauto finansavimo sumos, **nepanaudotos** per ataskaitinį laikotarpį, turi būti parodytos finansinės būklės ataskaitos **straipsnyje „Finansavimo sumos“** nepriklausomai nuo jų šaltinio.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

Visos per ataskaitinį laikotarpį panaudotos finansavimo sumos, nepriklausomai nuo jų šaltinio, **turi būti pripažįstamos finansavimo pajamomis** Taisyklių 107 ir 108 punktuose nustatyta tvarka. Finansavimo sumos pripažįstamos finansavimo pajamomis tą ataskaitinį laikotarpį, **kai** panaudojamos – **patiriamos sąnaudos, kurioms kompensuoti skirtos finansavimo sumos**.

Finansavimo sumos, gautos už ilgalaikį turtą arba iš pinigais gautų finansavimo sumų įsigijus ilgalaikį turtą, pripažįstamos panaudotomis per ataskaitinį laikotarpį apskaičiuota ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo (nematerialiojo turto amortizacijos) suma arba nurašomo nevisiškai nudėvėto (amortizuoto), bet netinkamo naudoti turto likutine verte.

Jei pripažįstama sąnaudų, kurios pagal pasirašytą sutartį bus apmokamos iš **tikslinio finansavimo sumų**, tačiau finansavimo sumos **dar negautos**, turi būti vertinama finansavimo sumų gavimo tikimybė:

- **Jeį turimi patikimi įrodymai** (dokumentai), patvirtinantys, kad finansavimo sumos bus gautos, tai veiklos rezultatų ataskaitoje parodomas finansavimo pajamos, o finansinės būklės ataskaitoje – gautinos sumos.
- **Jeį subjektas neturi patikimų įrodymų** (dokumentų), kuriais patvirtinama, kad finansavimo sumos bus gautos, tai subjekto apskaitoje finansavimo pajamos neturi būti pripažįstamos ir gautinos finansavimo sumos neregistruojamos.

Finansavimo sumų gavimo tikimybė turi būti vertinama pagal Taisyklių 109 punktą.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

Jei sąnaudos patirtos einamąjį ataskaitinį laikotarpį, o finansavimo sumos šioms sąnaudoms kompensuoti gautos kitą ataskaitinį laikotarpį ir **gautinų finansavimo sumų** subjektas **nebuvo užregistravęs, nes neturėjo patikimų dokumentų**, kuriais patvirtinama, kad jos bus gautos, **gavus finansavimo sumas, jos iš karto** panaudojamos ir **pripažįstamos finansavimo pajamomis**.

Jei subjekto dalyvių susirinkime subjekto įstatuose arba kitame dokumente nustatyta tvarka, pagal kurią nustatytas privalomas nario mokesčių mokėjimas, tai atsiradus prievolei subjekto nariams mokėti nario mokesčių, jis turi būti apskaitoje registruojamas ir finansinėse ataskaitose parodomas Taisyklių 105 punkte nustatyta tvarka. **Atsiradus prievolei subjekto nariams mokėti nario mokesčių, apskaitoje registruojami gautini nario mokesčiai**, kurie finansinės būklės ataskaitoje parodomi straipsniuose „**Per vienus metus gautinos sumos**“ ir „**Finansavimo sumos**“.

Subjekto gauti jo narių iš anksto sumokėti nario mokesčiai registruojami taip pat kaip ataskaitinio laikotarpio nario mokesčiai, t. y. **registruojamos finansavimo sumos**.

Neatlygintinai gautos paslaugos, turto panauda pagal panaudos sutartis ir savanorių darbas nelaikomi veikla, susijusia su finansavimo sumų gavimu ar panaudojimu. Pagal Taisyklių 111 punktą duomenys apie per ataskaitinį laikotarpį neatlygintinai gautas paslaugas, turto panaudą ir savanorių darbą, įvertinus pagal *Neatlygintinai gauto turto ir paslaugų įvertinimo tvarkos aprašą*, turi būti registruojami nebalansinėse sąskaitose ir informacija apie tai pateikiama aiškinamajame rašte.

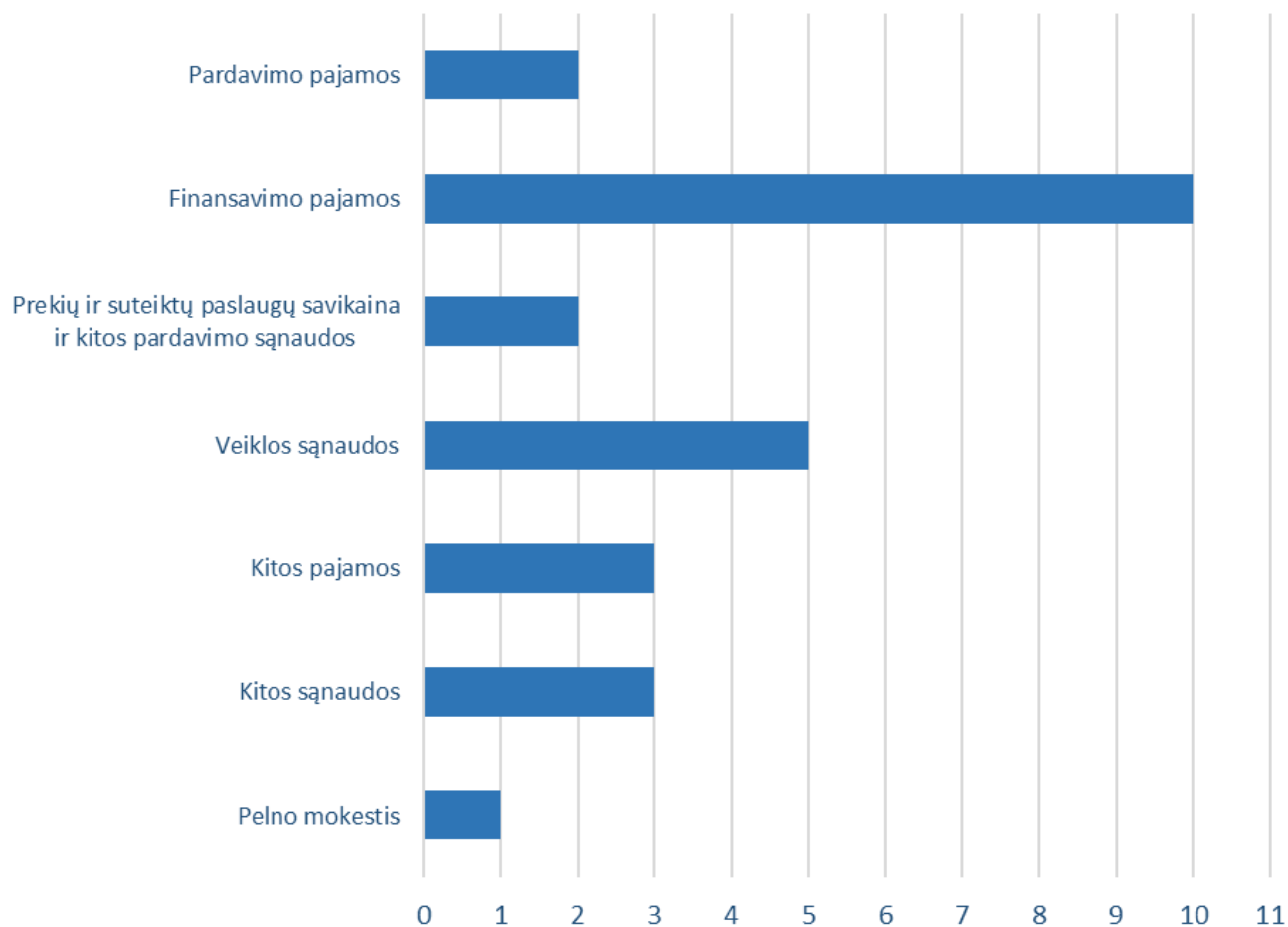
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

STRAIPSNIS	TRŪKUMAS	TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)	
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	Parodytos ilgalaikiams projektams vykdyti gautos dar nepanaudotos lėšos, kurios turėjo būti parodytos straipsnyje „Finansavimo sumos“, kaip likusi nepanaudota finansavimo sumų dalis.	Straipsnyje turi būti parodytos skolos ir kiti įsipareigojimai, kuriuos reikės vykdyti per laikotarpį, ilgesnį kaip 12 mėnesių, skaičiuojant nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos. Tai gali būti įsipareigojimai, susiję su įsigytu turtu, gautomis paskolomis. Tačiau ilgalaikiuose įsipareigojimuose neturi būti rodomos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje dar nepanaudotos finansavimo sumos, pavyzdžiui, subjekto ilgalaikiams projektams vykdyti.	Taisyklių 181 punktas Taisyklių 183 punktas
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	Nepateiktos subjekte dirbančių darbuotojų sukauptos nepanaudotų atostoginių sumos.	Vertinant su darbo santykiais susijusias sąnaudas, finansinių metų pabaigoje turi būti apskaičiuojamos darbuotojų sukauptos nepanaudotų atostoginių sumos. Apskaičiuotų nepanaudotų atostogų išmokų suma registruojamos sąnaudos ir su darbo santykiais susiję įsipareigojimai, kurie finansinės būklės ataskaitoje turi būti parodyti straipsnyje „Trumpalaikiai įsipareigojimai“.	Taisyklių 143 punktas Taisyklių 184 punktas

VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose nustatytų trūkumų skaičius

VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

STRAIPSNIS	TRŪKUMAS	TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)	
			Taisyklių 187 punktas
		Rekomenduojame atkreipti dėmesį į pajamų ir sąnaudų pateikimą atskiruose veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose, atsižvelgiant į jų paskirtį.	Taisyklių 188 punktas
PARDAVIMO PAJAMOS	Neparodytos subjekto ūkinės komercinės veiklos pajamos.	Straipsnyje turi būti parodomos visos iš subjekto vykdomos ūkinės komercinės veiklos uždirbtos pajamos. Šiame straipsnyje pateikiamos pardavimo gryniosios pajamos, kurias sudaro pardavus prekes ir suteikus paslaugas per ataskaitinį laikotarpį uždirbtos pajamos, iš kurių atimtos grąžintų prekių pardavimo, nukainojimo, nuolaidų sumos. Ūkinės komercinės veiklos pajamos uždirbamos teikiant paslaugas, organizuojant renginius ir vykdant kitą veiklą, už kurią gaunamas fiksuotas atlygis, pavyzdžiui, organizuojamų renginių dalyvio mokestis, akredituotos socialinės priežiūros paslaugų teikimo mokestis ir pan.	Taisyklių 187.1 papunktis
PREKIŲ IR SUTEIKTŲ PASLAUGŲ SAVIKAINA IR KITOS PARDAVIMO SĄNAUDOS	Neparodytos subjekto ūkinės komercinės veiklos pajamoms tenkančios subjekto patirtos sąnaudos.	Straipsnyje turi būti parodoma suteiktų paslaugų, parduotų prekių savikaina, pardavimo ir kitos su prekių pardavimu ir paslaugų teikimu susijusios sąnaudos.	Taisyklių 188.1 papunktis

VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

STRAIPSNIS	TRŪKUMAS	TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)	
FINANSAVIMO PAJAMOS	<p>Neparodytos ataskaitinio laikotarpio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio finansavimo pajamos.</p> <p>Kadangi aiškinamojo rašto pastabose nepaaiškinta finansavimo pajamų nepateikimo priežastis, veiklos rezultatų ataskaitoje parodytas grynasis veiklos rezultatas – deficitas (nuostoliai) galimai yra neteisingi.</p>	<p>Jeigu veiklos rezultatų ataskaitoje būtų parodytos ataskaitinio laikotarpio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio finansavimo pajamų sumos, atitinkančios panaudoto finansavimo sumas, tai sumažėtų straipsnyje „Grynasis veiklos rezultatas“ parodytos deficito (nuostolių) sumos.</p>	<p>Taisyklių 107 punktas</p>
	<p>Parodyta finansavimo pajamų suma viršija ataskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudų sumą, parodytą straipsnyje „Veiklos sąnaudos“.</p> <p>Ataskaitos straipsnyje „Veiklos grynasis rezultatas“ parodyto pelno didžioji dalis gauta dėl finansavimo pajamų sumos didesnės už patirtas sąnaudas. Kadangi aiškinamojo rašto pastabose nepaaiškintos šio neatitikimo priežastys, veiklos rezultatų ataskaitoje parodytas grynasis veiklos rezultatas – perviršis (pelnas) – galimai yra neteisingas.</p>	<p>Straipsnyje turi būti parodyta per ataskaitinį laikotarpį panaudota finansavimo suma, lygi pripažintoms ataskaitinio laikotarpio sąnaudoms, kurioms kompensuoti skirtas finansavimas, t. y. ne didesnė už veiklos sąnaudas.</p> <p>Finansavimo pajamos pripažįstamos apskaitoje ir parodomos veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje tą ataskaitinį laikotarpį, kai pripažįstamos su veikla susijusios sąnaudos, įstatuose nustatytiems tikslams įgyvendinti, kurioms kompensuoti buvo skirtos ir panaudotos finansavimo sumos, nepriklausomai nuo finansavimo sumų šaltinio.</p>	<p>Taisyklių 108 punktas</p> <p>Taisyklių 187.2 papunktis</p>

VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

STRAIPSNIS	TRŪKUMAS	TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)	
FINANSAVIMO PAJAMOS	<p>Parodytos ne visos finansavimo pajamos, kurios pagal aiškinamojo rašto pastabų dalyje pateiktą informaciją apie per ataskaitinį laikotarpį panaudotą tikslinį finansavimą, panaudotą turtu, išskyrus pinigus, gautą paramą ar panaudotas kitas finansavimo sumas subjekto įstatuose nustatytiems tikslams įgyvendinti turėjo būti pripažintos ir parodytos subjekto veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje.</p>	<p>Straipsnyje turi būti parodytos visos per ataskaitinį laikotarpį pripažintos finansavimo pajamos nepriklausomai nuo finansavimo sumų šaltinio.</p>	<p>Taisyklių 187.2 papunktis</p>
	<p>Parodyta suma skiriasi nuo aiškinamojo rašto pastabų dalyje nurodyto finansavimo sumų (gautos paramos ar tikslinio finansavimo) panaudojimo per ataskaitinį laikotarpį pinigais, materialinėmis vertybėmis ir paslaugomis, įskaitant panaudojimą savo reikmėms. Susidariusio skirtumo priežastis aiškinamajame rašte nepaiškinta.</p>	<p>Finansavimo pajamos yra gautų arba gautinų finansavimo sumų dalis, panaudota per ataskaitinį laikotarpį subjekto patirtoms ataskaitinio laikotarpio sąnaudoms kompensuoti, todėl ataskaitoje ir aiškinamajame rašte parodytos sumos turėtų sutapti arba susidarę skirtumai turėtų būti paaiškinti.</p>	<p>Taisyklių 2.5 punktas</p>

VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

STRAIPSNIS	TRŪKUMAS	TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)	
VEIKLOS ŠAŅAUDOS	Neparodyta ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudų suma ir tokia pati panaudoto finansavimo suma straipsnyje „Finansavimo pajamos“.	Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo suma turi būti pripažįstama sąnaudomis kiekvieną ataskaitinį laikotarpį. Finansavimo sumos, gautos už ilgalaikį turtą arba iš pinigais gautų finansavimo sumų įsigijus ilgalaikį turtą, pripažįstamos panaudotomis per ataskaitinį laikotarpį apskaičiuota ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo suma.	Taisyklių 56 punktas Taisyklių 108 punktas
	Neparodyta dalis veiklos sąnaudų, kurių suma tiesiogiai sumažintas sukauptas ankstesnių laikotarpių veiklos rezultatas.	Veiklos rezultatų ataskaitoje turi būti parodytos visos ataskaitinio laikotarpio pajamos, sąnaudos ir veiklos rezultatai – perviršis (pelnas) ar deficitas (nuostoliai). Straipsnyje turi būti parodytos visos su subjekto veikla susijusios ataskaitinio laikotarpio sąnaudos, suteiktos paramos ar labdaros ir kitos sąnaudos, kurios nepriskirtos prie suteiktų paslaugų ir parduotų prekių savikainos ir kitų pardavimų sąnaudų. Veiklos sąnaudos neturi būti mažinamos gautomis finansavimo sumomis, kurios skirtos šioms sąnaudoms kompensuoti. Per ataskaitinį laikotarpį panaudotos finansavimo sumos, skirtos subjekto patirtoms ataskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudoms kompensuoti, pripažįstamos finansavimo pajamomis.	Taisyklių 2.33 papunktis Taisyklių 188 punktas
	Visos ataskaitinio laikotarpio sąnaudos parodytos viename straipsnyje „Veiklos sąnaudos“.	Suteiktų paslaugų, parduotų prekių savikaina, pardavimo ir kitos su prekių pardavimu ir paslaugų teikimu susijusios sąnaudos turi būti parodytos atskirai nuo veiklos sąnaudų, straipsnyje „Prekių, suteiktų paslaugų savikaina ir kitos pardavimo sąnaudos“.	Taisyklių 188 punktas

VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

STRAIPSNIS	TRŪKUMAS	TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)	
KITOS PAJAMOS	Atsižvelgiant į aiškinamojo rašto pastabų dalyje pateiktą informaciją, straipsnyje parodytas panaudotas finansavimas, skirtas subjekto vykdomai veiklai tenkinant viešuosius interesus finansuoti, kuris turėtų būti parodytas ataskaitos straipsnyje „Finansavimo pajamos“.	<p>Straipsnyje neturi būti rodomos pajamos, susijusios su finansavimo sumų panaudojimu ar subjekto vykdoma ūkine komercine veikla, kurios pagal Taisyklėse nustatytą tvarką turi būti parodytos veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose „Finansavimo pajamos“ ir (ar) „Pardavimo pajamos“.</p> <p>Straipsnyje turi būti parodytos tik šios pajamos:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ pelnas, gautas perleidus pelno nesiekiančio juridinio asmens naudotą ilgalaikį turtą, naudotą ūkinį inventorių, vertybinius popierius;▪ pelnas, gautas pardavus nepanaudotas labdarai (paramai) neatlygintinai gautas atsargas, kaip nustatyta Taisyklių 126 punkte;▪ dividendai;▪ per ataskaitinį laikotarpį uždirbtos palūkanos;▪ valiutų santykių pokyčio teigiama įtaka;▪ baudų ir delspinigių pajamos;▪ kitos pajamos, kurios neparodytos kituose pajamų straipsniuose.	<p>Taisyklių 187.1 papunktis</p> <p>Taisyklių 187.2 papunktis</p> <p>Taisyklių 187.3 papunktis</p>

VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

STRAIPSNIS	TRŪKUMAS	TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)	
KITOS SĄNAUDOS	Parodyta subjekto suteikta parama kitiems asmenims.	Suteikta parama kitiems asmenims turi būti parodoma ataskaitos straipsnyje „Veiklos sąnaudos“.	Taisyklių 188.2 papunktis
	Parodytos, kaip nurodyta subjekto aiškinamojo rašto pastabų dalyje, pardavimo sąnaudos.	Pardavimo sąnaudos turi būti parodomos veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje „Prekių, suteiktų paslaugų savikaina ir kitos pardavimo sąnaudos“.	Taisyklių 188.1 papunktis
<p>Straipsnyje neturi būti rodomos ataskaitinio laikotarpio sąnaudos, susijusios su subjekto vykdoma ūkine komercine veikla, prekių ar paslaugų pardavimu, suteikta parama ar labdara kitiems asmenims ir kitos sąnaudos patirtos subjekto įstatuose nustatyti veiklai vykdyti ir veiklos tikslams įgyvendinti, kurios pagal Taisyklėse nustatytą tvarką pagal savo pobūdį turi būti parodytos straipsniuose „Prekių ir suteiktų paslaugų savikaina ir kitos pardavimo sąnaudos“ ir (ar) „Veiklos sąnaudos“.</p> <p>Straipsnyje turi būti parodytos tik šios sąnaudos:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ nuostoliai, perleidus pelno nesiekiančio juridinio asmens naudotą ilgalaikį turtą, vertybinius popierius;▪ nuostoliai, pardavus nepanaudotas labdarai (paramai) neatlygintinai gautas atsargas, kaip nustatyta Taisyklių 126 punkte;▪ ataskaitiniam laikotarpiui tenkančios palūkanų sąnaudos;▪ valiutų santykių pokyčio neigiamą įtaką;▪ baudų ir delspinigių sąnaudos;▪ kitos sąnaudos, kurios neparodytos kituose veiklos rezultatų ataskaitos sąnaudų straipsniuose.		Taisyklių 188.1 papunktis Taisyklių 188.2 papunktis Taisyklių 188.3 papunktis	

VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITOS KOKYBĖS VERTINIMAS

STRAIPSNIS	TRŪKUMAS	TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)	
PELNO MOKESTIS	Parodyta apskaičiuota ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultato – deficito (nuostolių) – suma.	<p>Apskaičiuota ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultato – deficito (nuostolių) – suma turėjo būti parodyta veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje „Grynasis veiklos rezultatas“.</p> <p>Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos ir pelno mokesčio išipareigojimas pripažįstami tą laikotarpį, už kurį yra apskaičiuoti Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo nustatyta tvarka.</p>	<p>Taisyklių 191 punktas</p> <p>Taisyklių 144 punktas</p>

FINANSINIŲ ATASKAITŲ ATITIKTIS TAISYKLIŲ NUOSTATOMS

BENDRI FINANSINĖS BŪKLĖS IR VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITŲ TRŪKUMAI

- Finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitose pateikti **praėjusio ataskaitinio laikotarpio finansiniai duomenys** nesutampa su JAR pateiktais praėjusių finansinių metų finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitų duomenimis dėl esminių klaidų taisymo, kurios buvo taisytos nesilaikant Taisyklių 150 punkte nustatytos klaidų taisymo tvarkos (**5 proc. atvejų**).
- JAR skelbiamose patvirtintose 2022 m. **finansinėse ataskaitose nenurodyti** šie **privalomi rekvizitai**: sprendimą patvirtinti finansines ataskaitas priėmusio dalininkų susirinkimo protokolo (kai dalininkas yra vienas asmuo, jo rašytinio sprendimo) data ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi subjekto duomenys. Pagal Taisyklių 156 punktą Taisyklių prieduose nustatytos finansinių ataskaitų formos ir jose pateikti straipsniai, rekvizitai yra privalomi (**10 proc. atvejų**).

REKOMENDACIJOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ KOKYBEI GERINTI

BENDROS REKOMENDACIJOS FINANSINĖS BŪKLĖS IR VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITŲ KOKYBEI GERINTI

- Vadovaujantis Taisyklių 156 punktu, JAR pdf formatu skelbiamose patvirtintose finansinėse ataskaitose **turi būti pateikti visi privalomi rekvizitai**, nurodyti Taisyklių 2 priede (Finansinės būklės ataskaitos forma) ir 3 priede (Veiklos rezultatų ataskaitos forma). Laukelyje, kuriame turi būti įrašomas registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys, turėtų būti įrašoma: Juridinių asmenų registras. Finansinių ataskaitų tvirtinimo žyma įrašoma pagal Dokumentų rengimo ir įforminimo taisyklių reikalavimus tokia tvarka: PATVIRTINTA, įvardijamas subjekto dalininkų susirinkimas, įrašoma sprendimo priėmimo data.
- **Visos** finansinėse ataskaitose padarytos **klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose** Taisyklių 150.2 punkte nustatyta tvarka. Klaidos dėl kurių taisymo ataskaitinių finansinių metų veiklos rezultatas reikšmingai pasikeistų, laikomos esminėmis. Esminių klaidų taisymas apskaitoje registruojamas tiesiogiai ankstesnių metų veiklos rezultatų sąskaitoje ir ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitoje nerodomas. Finansinės būklės ataskaitoje pateikiant lyginamąją informaciją sukauptas veiklos rezultatas neturi būti koreguojamas.

REKOMENDACIJOS AIŠKINAMOJO RAŠTO KOKYBEI GERINTI

Atkreipiame dėmesį, kad pagal subjektų veiklą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, t. y. Viešųjų įstaigų įstatymo 11 straipsnio 2 dalį, Labdaros ir paramos fondų įstatymo 11 straipsnio 2 dalį ir Asociacijų įstatymo 10 straipsnio 2 dalį, finansinių ataskaitų **aiškinamasis raštas**, kuriame turi būti detalizuojamos ir paaiškinamos subjekto finansinės būklės ataskaitoje ir veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytos sumos bei pateikiama papildoma reikšminga informacija, **yra viena iš finansinių ataskaitų rinkinio sudedamųjų ataskaitų**, kuri turi būti parengta pagal Taisyklėse nustatytą tvarką ir pateikta JAR tvarkytojui kartu su kitomis finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitomis, kaip nedaloma visuma.

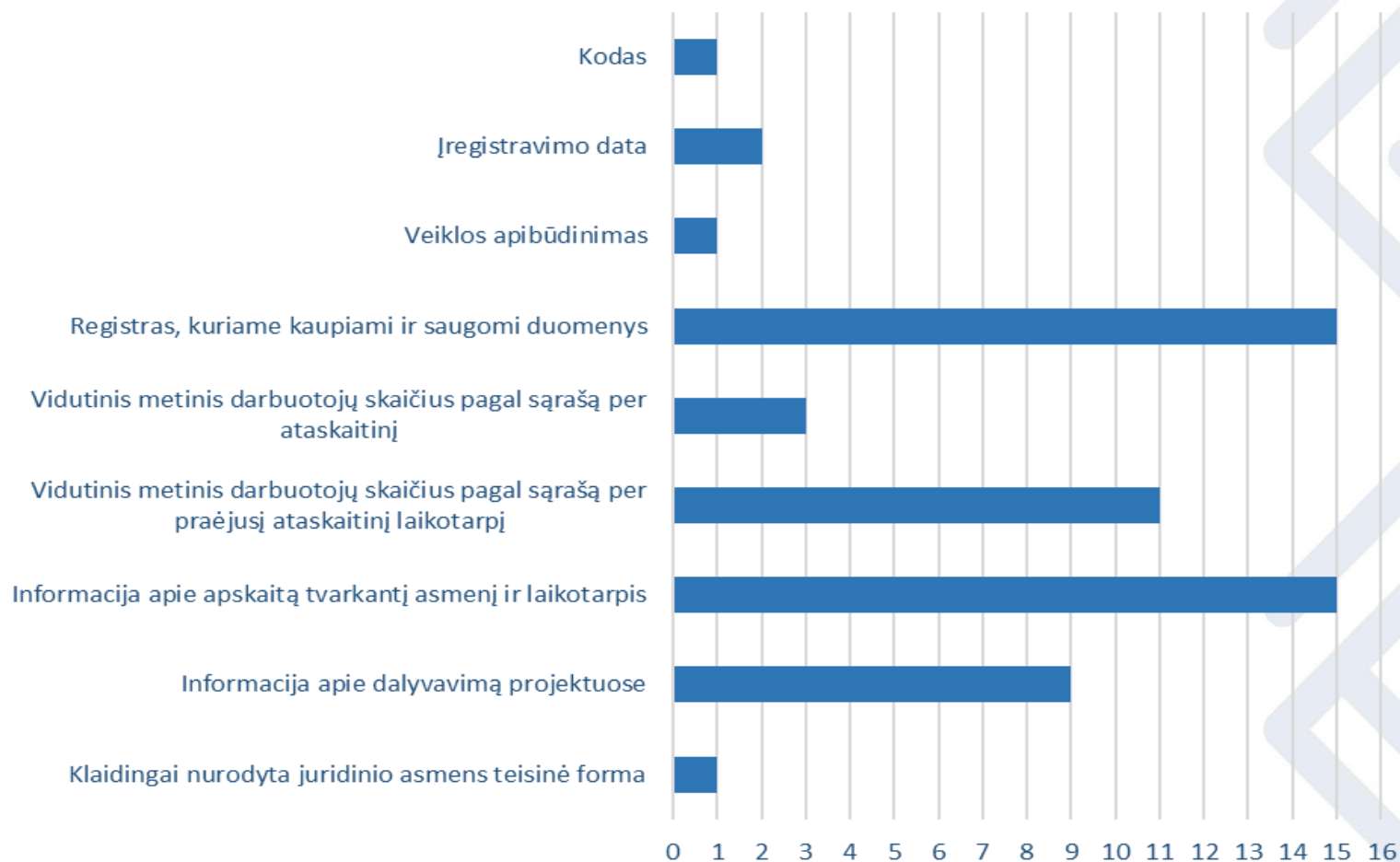
Aiškinamajame rašte turi būti pateikta informacija, nurodyta **Taisyklių XI skyriaus „Finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo ir pateikimo tvarka“ ketvirtajame skirsnyje „Aiškinamasis raštas“** (192 – 200 punktai).

Rekomenduojame atsižvelgti į **Taisyklių 198-199 punktus** ir aiškinamajame rašte pateikti informaciją, kuri nėra privaloma, tačiau rekomenduojama, kad finansinių ataskaitų vartotojams būtų pateikiama kuo išsamesnė ir tikslesnė informacija apie duomenis, kurie nepateikiami finansinės būklės ataskaitoje ir veiklos rezultatų ataskaitoje, kitą su finansinėmis ataskaitomis susijusią reikšmingą informaciją.

AIŠKINAMOJO RAŠTO KOKYBĖS VERTINIMAS

Aiškinamojo rašto bendrojoje dalyje nustatytų trūkumų skaičius

AIŠKINAMOJO RAŠTO KOKYBĖS VERTINIMAS

BENDROJOJE DALYJE NUSTATYTI TRŪKUMAI

Nepateikta ši privaloma pateikti informacija:

- Subjekto kodas.
- Subjekto įregistravimo data.
- Trumpas subjekto veiklos apibūdinimas.
- Registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie subjektą.
- Vidutinis metinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą per ataskaitinį ir praėjusį ataskaitinį laikotarpį.
- Informacija apie apskaitą tvarkančią asmenį ir laikotarpis, už kurį apskaitą tvarkantis asmuo tvarko (tvarkė) subjekto apskaitą.
- Informacija apie dalyvavimą projektuose.
- Klaidingai nurodyta juridinio asmens teisinė forma.

TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)

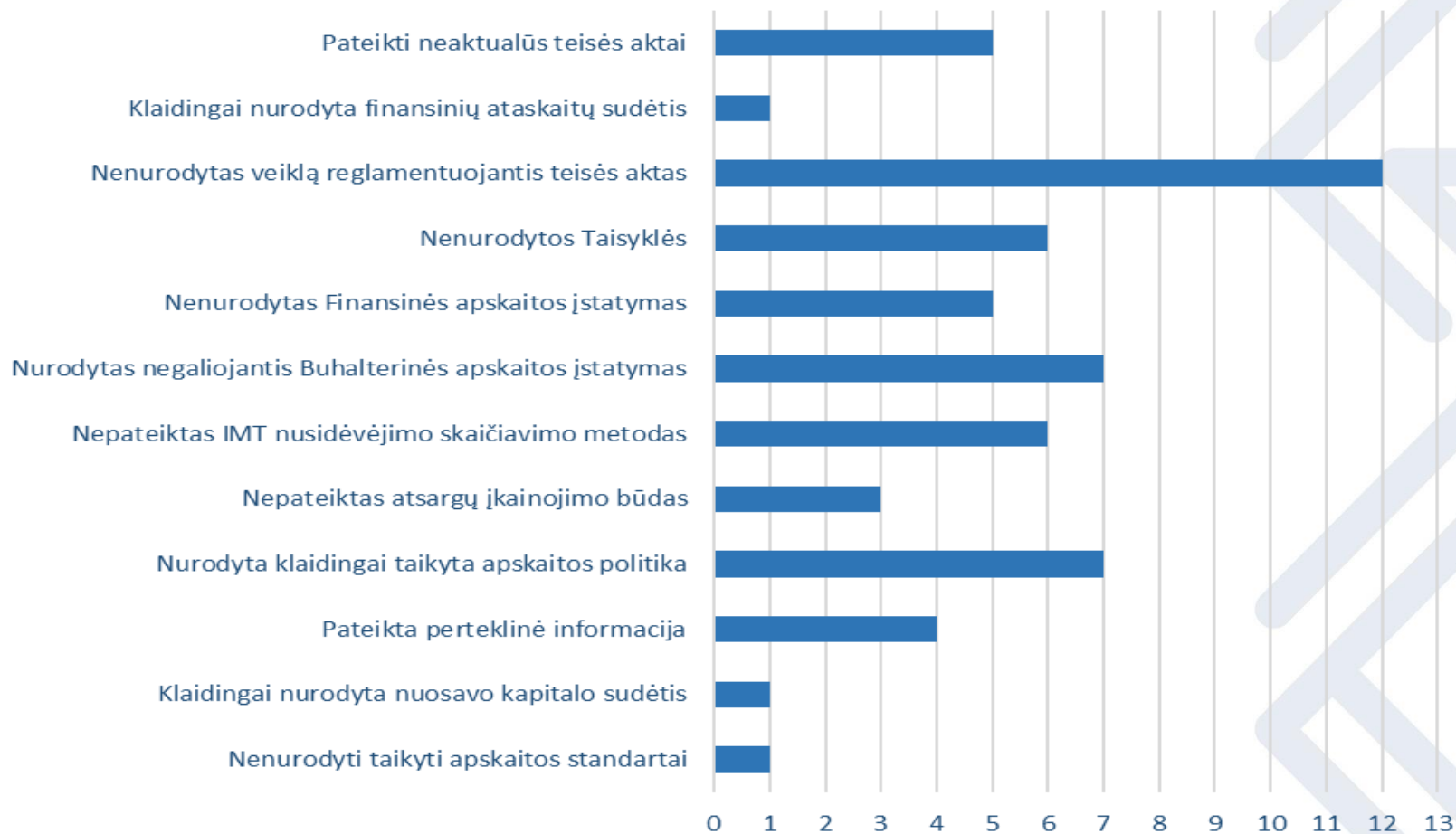
Aiškinamojo rašto bendrojoje dalyje turi būti pateikta bendroji informacija apie subjektą nustatyta Taisyklių 193 punkte.

Papildomai atkreipiame dėmesį:

- Pateikiant informaciją apie registrą, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie subjektą, turėtų būti nurodomas Juridinių asmenų registras.
- Pateikiant informaciją apie apskaitą tvarkančią asmenį ir laikotarpį, už kurį apskaitą tvarkantis asmuo tvarko (tvarkė) subjekto apskaitą, nurodomas asmuo, dirbantis pagal darbo sutartį ir jo pareigų pavadinimas, arba pagal sutartį apskaitos paslaugas teikiančios (teikusios) įmonės pavadinimas, arba apskaitos paslaugas savarankiškai teikiantis (teikęs) asmuo, arba subjekto vadovas, jeigu jis pats tvarko (tvarkė) subjekto apskaitą, ir laikotarpis, kurį asmuo, dirbantis pagal darbo sutartį arba pagal sutartį apskaitos paslaugas teikianti įmonė, arba apskaitos paslaugas savarankiškai teikiantis asmuo, arba subjekto vadovas tvarko (tvarkė) apskaitą.

Taisyklių
193 punktas

Aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje nustatytų trūkumų skaičius

AIŠKINAMOJO RAŠTO KOKYBĖS VERTINIMAS

APSKAITOS DALYJE NUSTATYTI TRŪKUMAI

- Pateikti subjektui neaktualūs teisės aktai neatsižvelgiant į jo teisinę formą, t. y. Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatymas ir verslo apskaitos standartai. Nurodyta neaktuali finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis, neatsižvelgiant į Asociacijų įstatyto 10 straipsnio 2 dalyje patvirtintą finansinių ataskaitų rinkinį.
- Nenurodytas subjekto veiklą reglamentuojantis teisės aktas, t. y. Viešųjų įstaigų įstatymas, Labdaros ir paramos fondų įstatymas, kuris įpareigoja subjektą rengti finansines ataskaitas ir kuriame yra pateikta finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis.
- Nenurodytos Taisyklės, kuriomis subjektas turi vadovautis tvarkydamas apskaitą ir sudarydamas finansines ataskaitas.
- Pateikta nuo 2022 m. gegužės 1 d. nebegaliojanti Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo redakcija, turėtų būti nurodytas Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas.
- Nenurodytas subjekto apskaitai taikytinas Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas.
- Nepateiktas taikytas ilgalaikio materialiojo turto, kurį turi subjektas, nusidėvėjimo skaičiavimo metodas.
- Nepateiktas taikytas atsargų, kurias turi subjektas, įkainojimo būdas.
- Nurodyta klaidingai taikyta apskaitos politika, vadovaujantis senąja iki 2018 m. gruodžio 22 d. galiojusia Taisyklių redakcija, apskaitoje pripažįstant dotacijas, kai subjektas gauna paramą turtu, t. y., kai neatlygintinai gaunamas ilgalaikis materialusis turtas arba jis įsigijamas iš pinigais gautų finansavimo sumų, neatsižvelgiant į naujosios Taisyklių redakcijos 47 punktą.
- Nurodyta neteisingai taikyta apskaitos politika, apskaitant per ataskaitinį laikotarpį patirtas išlaidas, suteikiant labdarą ir paramą kitiems asmenims, kuri prieštarauja Taisyklių 140 punkto reikalavimui, kuris nustato, kad suteiktos labdaros ir paramos išlaidos pripažįstamos sąnaudomis nepriklausomai nuo to, ar labdara ir parama teikiama iš gautų finansavimo sumų, ar iš subjekto uždirbtų pajamų lėšų.
- Nurodyta neteisingai taikyta apskaitos politika ilgalaikį materialųjį turtą apskaitant perkainota verte, pagal Taisyklių 167 punktą ilgalaikis materialusis turtas finansinės būklės ataskaitoje parodomas įsigijimo savikainos būdu.

APSKAITOS DALYJE NUSTATYTI TRŪKUMAI

- Nurodyta neteisingai taikyta apskaitos politika, perleidžiant subjekto turtą (ilgalaikį turtą arba atsargas), kuris buvo naudotas arba nepanaudotas įstaigos veikloje, kuri prieštarauja Taisyklių 187.3 papunkčio reikalavimui, kuris nustato, kad perleidus pelno nesiekiančio juridinio asmens ilgalaikį turtą ar atsargas, gautas sandorio rezultatas (pelnas arba nuostoliai) parodomas kitos veiklos pajamose arba sąnaudose, bet nepripažįstamas finansavimo pajamomis.
- Nurodyta perteklinė informacija apie taikytą apskaitos politiką ilgalaikiam nematerialiajam, materialiajam ir finansiniam turtui, trumpalaikiam finansiniam ir kitam trumpalaikiam turtui, kurių subjektas ataskaitiniu laikotarpiu neturėjo, bei finansinei ir investicinei veiklai, kurios subjektas nevykdė.
- Pateikta klaidinga nuosavo kapitalo sudėtis, neatsižvelgiant į subjekto teisinę formą ir Viešųjų įstaigų įstatyme nustatytą viešųjų įstaigų nuosavo kapitalo sudėtį.
- Nurodyta klaidingai taikyta apskaitos politika, kad subjekto įsipareigojimai įvertinami tikrąja verte arba amortizuota savikaina, kuri nėra nustatyta Taisyklių VII skyriuje „Įsipareigojimų apskaita“.
- Nurodyta klaidingai taikyta apskaitos politika, kad nematerialusis turtas finansinės būklės ataskaitoje parodomas iš įsigijimo savikainos atėmus jo vertės sumažėjimą ir pridėjus vertės sumažėjimo atstatymą, kuri nėra numatyta Taisyklių I skyriaus „Turto apskaita“ pirmajame skirsnyje „Nematerialiojo turto apskaita“.
- Nenurodyti taikyti apskaitos standartai biologinio turto, kurių turi subjektas, apskaitai.

TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)

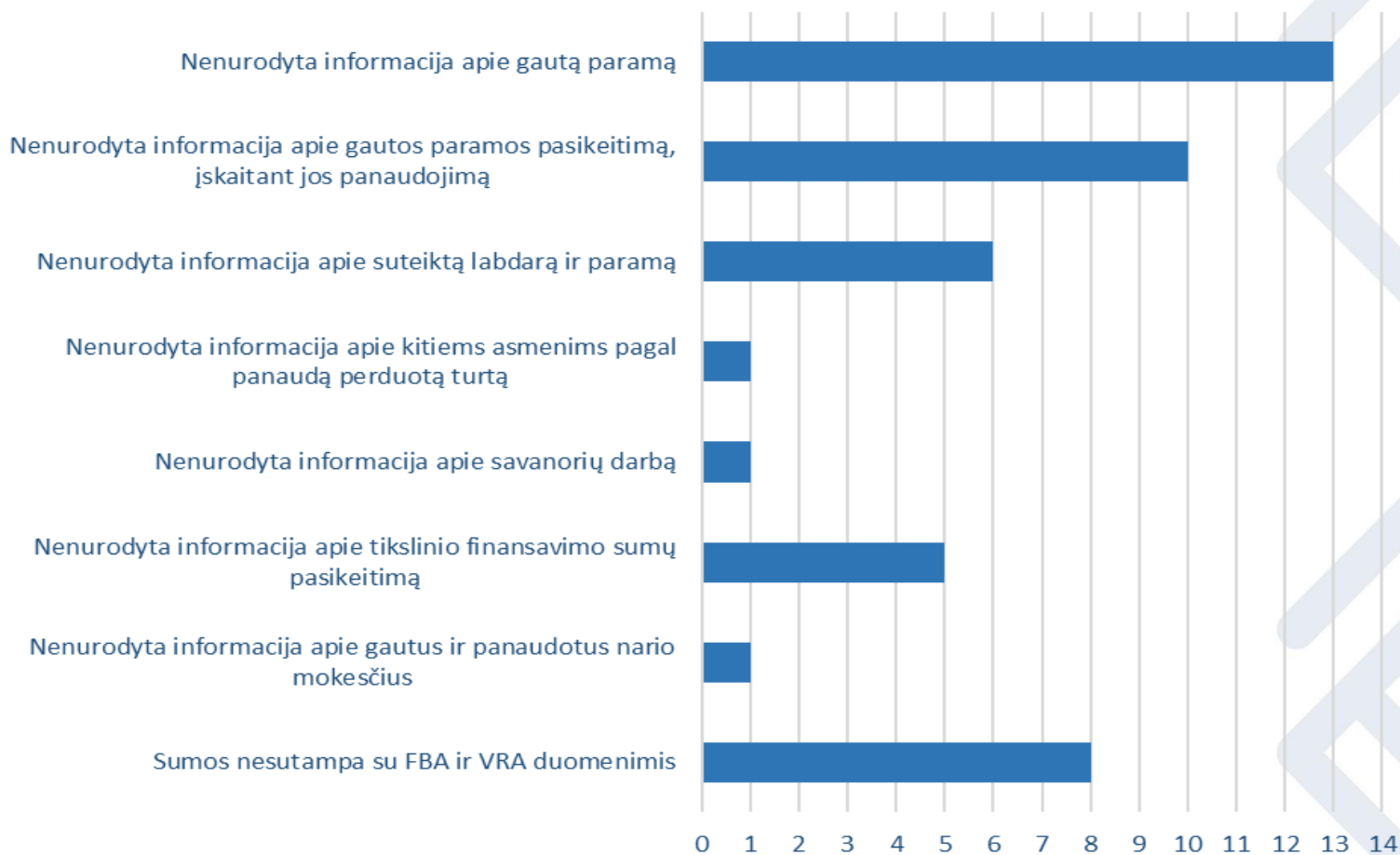
- Apskaitos politikos dalyje neturi būti teikiama perteklinė informacija apie turtą, išsipareigojimus, nuosavą kapitalą, pajamas ar sąnaudas, jiems taikomus metodus ir taisykles, kurių subjektas ataskaitiniu ir praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu neturėjo, neuždirbo ir nepatyrė.
- Jei apskaita tvarkoma ir finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis tik Taisyklių nuostatomis, apskaitos politikos atskirai aprašyti nereikia, pakanka nurodyti, kad finansinės ataskaitos sudarytos vadovaujantis Taisyklėmis.
- Nurodant teisės aktus, kuriais vadovaujantis parengtos finansinės ataskaitos, turėtų būti nurodytos Taisyklės, subjekto veiklą reglamentuojantis įstatymas, Lietuvos Respublikos Labdaros ir paramos įstatymas, Finansinės apskaitos įstatymas.
- Jei subjektas turi ilgalaikio materialiojo turto, turi būti nurodyta, kuri iš Taisyklių 61 punkte nustatytų ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo metodų taikė apskaitoje.
- Jei subjektas turi atsargų, turi būti nurodyta, kuri iš nustatytų Taisyklių 89 punkte nustatytų atsargų įkainojimo būdų taikė apskaitoje.
- Jei buvo vykdomos ūkinės operacijos užsienio valiuta, tai apskaitos politikos dalyje turi būti nurodyta, koks dienos euro ir užsienio valiutos santykis taikytas ūkinėms operacijoms, kurių atlikimas ir buvimas ar rezultatų įforminimas susijęs su užsienio valiuta, perskaičiuoti, ir euro ir užsienio valiutos santykio paskelbimo šaltinis. Finansinės apskaitos įstatyme nustatyta, kad subjektai gali pasirinkti vieną iš dviejų įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytų užsienio valiutos santykio paskelbimo šaltinių. Dažniausiai įmonių ir kitų subjektų naudojamas yra Lietuvos Banko skelbiamas euro ir užsienio valiutos santykis.

Taisyklių
194 punktas

AIŠKINAMOJO RAŠTO KOKYBĖS VERTINIMAS

Aiškinamojo rašto pastabų dalyje nustatytų trūkumų skaičius

AIŠKINAMOJO RAŠTO KOKYBĖS VERTINIMAS

PASTABŲ DALYJE NUSTATYTI TRŪKUMAI

Nenurodyti juridinių asmenų paramos teikėjų pavadinimai, kodai ir buveinės, gautos paramos dalykas ir jos vertinė išraiška (suma), savanorių darbu gauta parama, bendras savanorių skaičius ir bendras savanoriškos veiklos valandų skaičius, per ataskaitinį laikotarpį gauta parama, užpildant Taisyklių 4 priede pateiktą formą arba informaciją pateikiant kitu būdu, atsižvelgiant į Taisyklių 195.1 papunktyje informacijos pateikimui keliamus reikalavimus.

Neparodyti pagal gautos paramos dalyką, t. y. pinigus ir turtą, išskyrus pinigus, gautos paramos likučiai ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje, gautos paramos pasikeitimai, įskaitant jos panaudojimą, per ataskaitinį laikotarpį, užpildant Taisyklių 5 priede pateiktą formą arba informaciją pateikiant kitu būdu, atsižvelgiant į Taisyklių 195.2 papunktyje informacijos pateikimui keliamus reikalavimus.

Nenurodytas paramos gavėjas, juridinio asmens paramos gavėjo buveinė, per ataskaitinį laikotarpį suteikta labdara ir (arba) parama, kitiems asmenims pagal panaudą perduoto turto balansinė vertė ir metinė ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo suma, užpildant Taisyklių 6 priede pateiktą formą ir (arba) informaciją pateikiant kitu būdu, atsižvelgiant į Taisyklių 195.3 papunktyje informacijos pateikimui keliamus reikalavimus.

TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)

Taisyklių
195.1 punktas

Pateikiant Taisyklių 195 punkte reikalaujamą informaciją apie per ataskaitinį laikotarpį gautą finansinę paramą (pinigais) ir nefinansinę paramą (nematerialiuoju turtu, ilgalaikiu materialiuoju turtu, vertybiniais popieriais, atsargomis ir turtu, gautu naudotis panaudos teise, paslaugomis, savanorių darbu), paramos panaudojimą, suteiktą labdarą ir (arba) paramą, rekomenduojame naudoti Taisyklių 4, 5 ir 6 prieduose nustatytas formas.

Taisyklių
195.2 punktas

Taisyklių
195.3 punktas

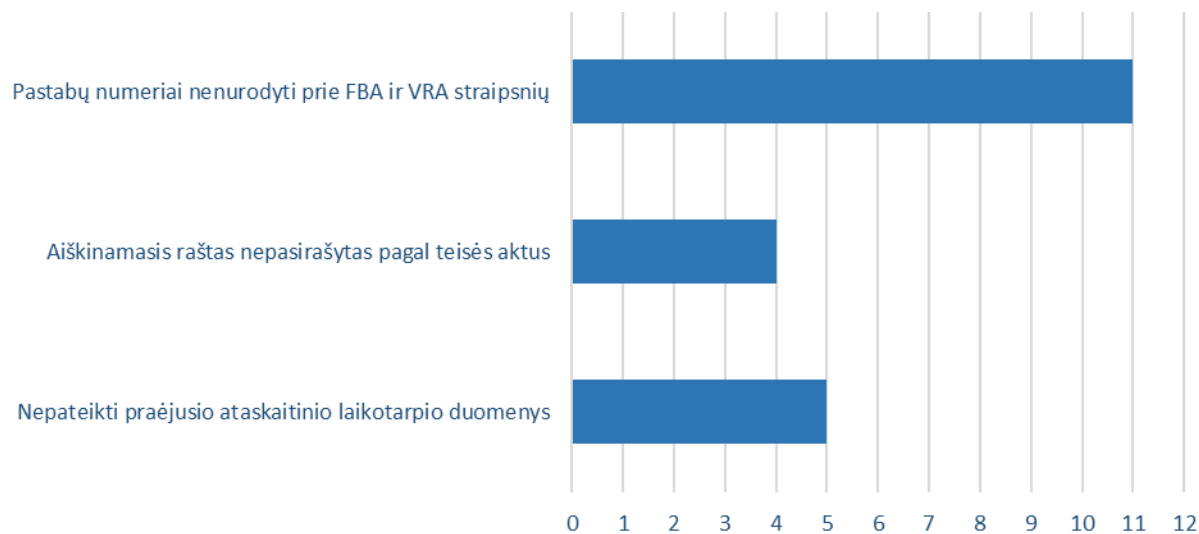
Taisyklių
195.4 punktas

AIŠKINAMOJO RAŠTO KOKYBĖS VERTINIMAS

PASTABŲ DALYJE NUSTATYTI TRŪKUMAI	TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS (REKOMENDACIJOS)	
<p>Nenurodytas per ataskaitinį laikotarpį gautas tikslinis finansavimas, jo panaudojimas, pasikeitimas, nepanaudoto tikslinio finansavimo likutis laikotarpio pradžioje ir pabaigoje, užpildant Taisyklių 7 priede pateiktą formą arba informaciją pateikiant kitu būdu, atsižvelgiant į Taisyklių 196.1 papunktyje informacijos pateikimui keliamus reikalavimus.</p>	<p>Pateikiant Taisyklių 196.1 papunktyje reikalaujamą informaciją apie per ataskaitinį laikotarpį gautas tikslinio finansavimo sumas ir jų pasikeitimą, rekomenduojame naudoti Taisyklių 7 priede nustatytą formą.</p>	<p>Taisyklių 196.1 punktas</p>
<p>Nenurodyti per ataskaitinį laikotarpį gauti ir panaudoti nario mokesčiai subjekto pasirinkta forma ir detalumu, atsižvelgiant į Taisyklių 196.3 papunktį, kurie pagal asociacijos įstatus yra privalomai mokami kas metus.</p>	<p>Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį gautus ir panaudotus nario mokesčius ir kitus įnašus pagal Taisyklių 196.3 papunktį turi būti pateikiama pasirinkta forma ir detalumu, atsižvelgiant į finansinių ataskaitų informacijos vartotojų poreikius ir duomenų reikšmingumą priimant sprendimus.</p>	<p>Taisyklių 196.3 punktas</p>
<p>Pastabose pateiktos sumos nesutampa su finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitų straipsniuose pateiktais duomenimis.</p>	<p>Atsižvelgiant į tai, kad aiškinamojo rašto pastabos turi paaiškinti finansinės būklės ataskaitoje ir veiklos rezultatų ataskaitoje pateiktus duomenis, pastabose pateiktos sumos turi sutapti su šių ataskaitų straipsniuose pateiktomis sumomis. Atsižvelgiant į Taisyklių 2.11 ir 193.11 papunkčius, turėtų būti detalizuojamos ir paaiškinamos sumos, kurios įtrauktos į finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitos straipsnius ir išsiskiria savo dydžiu ar pobūdžiu.</p>	<p>Taisyklių 195 punktas</p> <p>Taisyklių 2.11 papunktis</p> <p>Taisyklių 193.11 papunktis</p>

Bendrujų aiškinamojo rašto trūkumų skaičius

AIŠKINAMOJO RAŠTO KOKYBĖS VERTINIMAS

BENDRIEJI AIŠKINAMOJO RAŠTO NUSTATYTI TRŪKUMAI	REKOMENDACIJOS (KAIP TURĖTŲ BŪTI)	TEISĖS AKTO NUOSTATA
<p>Pastabų numeriai nenurodyti prie finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitų straipsnių, kuriuos pastabos paaiškina.</p>	<p>Aiškinamojo rašto pastabos turi būti numeruojamos eilės tvarka ir pastabų numeriai turi būti nurodyti prie finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitų straipsnių, kuriuos pastabos paaiškina.</p>	<p>Taisyklių 195 punktas</p>
<p>Aiškinamasis raštas nepasirašytas subjekto įstatuose nurodyto valdymo organo nario arba subjekto veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nurodyto kito atsakingo asmens.</p>	<p>Metinių finansinių ataskaitų rinkinys (tame tarpe ir aiškinamasis raštas) turi būti pasirašytas subjekto įstatuose nurodyto valdymo organo nario arba subjektų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nurodyto kito atsakingo asmens:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ viešosios įstaigos vadovo➤ fondo įstatuose nurodyto valdymo organo nario➤ asociacijos įstatuose nurodyto valdymo organo nario	<p>Taisyklių 163 punktas</p> <p>Viešųjų įstaigų įstatymo 12 straipsnio 1 dalis</p> <p>Labdaros ir paramos fondų įstatymo 12 straipsnio 1 dalis</p> <p>Asociacijų įstatymo 101 straipsnio 1 dalį</p>
<p>Aiškinamojo rašto pastabų dalyje, paaiškinant finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitų straipsnių sumas, nepateikti praėjusių ataskaitinių metų duomenys.</p>	<p>Aiškinamajame rašte turėtų būti pateikiami ataskaitinių finansinių metų ir praėjusių ataskaitinių metų duomenys, paaiškinant finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitų straipsnių sumas.</p>	<p>Taisyklių 158 punktas</p>

AIŠKINAMOJO RAŠTO KOKYBĖS VERTINIMAS

Negalėjome įvertinti, nes neturėjome pakankamai duomenų apie subjektą ir jo veiklą, ar aiškinamojo rašto pastabų dalyje neturėjo būti pateikta ši pagal Taisykles privaloma pateikti informacija:

- Apie praėjusiais ataskaitiniais laikotarpiais subjekto **neatlygintinai gautą** arba **iš finansavimo sumų įsigytą ilgalaikį materialųjį turtą**, kurio likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje bei per ataskaitinį laikotarpį sukauptas nusidėvėjimas pagal Taisyklių 195.2 papunktį turėjo būti parodytas aiškinamajame rašte, pateikiant informaciją apie gautos paramos pasikeitimą, įskaitant jos panaudojimą, per ataskaitinį laikotarpį (užpildant Taisyklių 5 priedo formą arba informaciją pateikiant kitu būdu) **(33 proc. atvejų)**.
- Apie per ataskaitinį laikotarpį subjekto **gautą tikslinį finansavimą** iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžeto ir kitų šaltinių (Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir jų įsteigtų fondų ir kt.) pagal Taisyklių 196.1 papunktį **(11 proc. atvejų)**.

REKOMENDACIJOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ KOKYBEI GERINTI

Rekomenduojame rengiant finansines ataskaitas **atsižvelgti į atliktos Stebėsenos rezultatus** ir įvertinti ar sudaromose finansinėse ataskaitose nėra Stebėsenos metu nustatytų trūkumų, kurie yra nurodyti 2023 m. finansinių ataskaitų kokybės stebėsenos apžvalgos III skyriuje „Finansinių ataskaitų atitiktis Taisyklių nuostatom“, o nustačius trūkumus juos ištaisyti bei atsižvelgti į Stebėsenos apžvalgos IV skyriuje „Rekomendacijos finansinių ataskaitų kokybei gerinti“ pateiktus papildomus paaiškinimus ir rekomendacijas.

Finansinių ataskaitų kokybei gerinti rekomenduojame, tvarkant subjekto apskaitą ir sudarant finansines ataskaitas, atkreipti dėmesį į šias ypatybes:

- **Turi būti atsižvelgiama į juridinio asmens teisinę formą ir vadovaujamosi subjekto veiklą reglamentuojančiu įstatymu.** Šiuose įstatymuose yra nustatyti dalininkų kapitalo suformavimo, metinių finansinių ataskaitų rinkinio sudėties, jo audito, informacijos pateikimo JAR tvarkytojui ir kiti reikalavimai subjektui.

Viešųjų įstaigų veiklą reglamentuoja Viešųjų įstaigų įstatymas.

Labdaros ir paramos fondų veiklą reglamentuoja Labdaros ir paramos fondų įstatymas.

Asociacijų veiklą reglamentuoja Asociacijų įstatymas.

- Taisyklių nuostatos dėl **finansavimo sumų ir finansavimo pajamų** apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose skiriasi nuo 21-ojo verslo apskaitos standarto „Dotacijos ir subsidijos“, todėl jų apskaita turi būti tvarkoma ir finansinėse ataskaitose jos **parodomas pagal Taisyklių nuostatas**. Be to finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje turi būti nurodyta, kad subjekto apskaita tvarkoma ir finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis Taisyklėmis.

Pagal Viešųjų įstaigų įstatymo 11 straipsnio 7 dalį **viešosios įstaigos** metinių finansinių ataskaitų **auditas turi būti atliekamas**, kai tenkinamos bent dvi iš šių sąlygų:

- 1) viešoji įstaiga pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą priskiriama prie viešojo sektoriaus subjektų ir jos veikla ne mažiau kaip 50 procentų finansuojama iš valstybės ir (arba) savivaldybės (savivaldybių) biudžeto (biudžetų);
- 2) paskutinę finansinių metų dieną finansinės būklės ataskaitoje nurodyto turto vertė viršija 1 800 000 eurų;
- 3) pajamos per ataskaitinius finansinius metus viršija 3 500 000 eurų.

Atliekant stebėseną **buvo tikrinami 9 viešųjų įstaigų** finansinių ataskaitų rinkiniai. Šių subjektų 2022 m. finansinių ataskaitų **auditas nebuvo privalomas**.

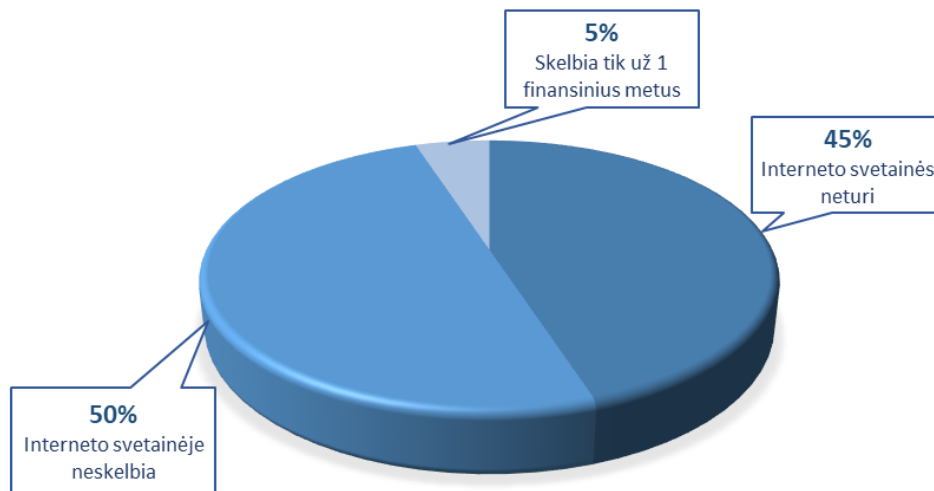
Pagal **Labdaros ir paramos fondų** įstatymo 11 straipsnio 7 dalį metinių finansinių ataskaitų **auditas turi būti atliekamas**, kai labdaros ir paramos fondas valdo neliečiamąjį kapitalą arba fondą kontroliuoja akcinė bendrovė, uždaroji akcinė bendrovė, kurių akcijos ar dalis akcijų, suteikiančių daugiau kaip ½ visų balsų šių bendrovių visuotiniame akcininkų susirinkime, priklauso valstybei ir (arba) savivaldybei nuosavybės teise.

Atliekant stebėseną **buvo tikrinami 7 labdaros ir paramos fondų** finansinių ataskaitų rinkiniai. Šių subjektų 2022 m. finansinių ataskaitų **auditas nebuvo privalomas**.

Pagal Asociacijų įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 8 punktą dėl **asociacijos metinių finansinių ataskaitų rinkinio audito sprendimą priima visuotinis asociacijos narių susirinkimas**. Asociacijos įstatyme nėra nustatyti privalomi vertinti metinių finansinių ataskaitų audito atlikimo kriterijai, kuriuos viršijus ar atitikus metinių finansinių ataskaitų auditas būtų privalomas, todėl atliekant Stebėseną šios teisinės formos subjektų finansinių ataskaitų **audito išvadų pateikimo** kartu su metinėmis finansinėmis ataskaitomis JAR duomenų tvarkytojui **prievolė nebuvo vertinama**.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASKELBIMAS

Viešųjų įstaigų įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje, Labdaros ir paramos fondų įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje ir Asociacijų įstatymo 10¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad **ne mažiau kaip už 3 paskutinius metus finansinės ataskaitos turi būti paskelbtos subjekto interneto svetainėje**, jeigu subjektas ją turi.

Atliekant stebėseną buvo nustatyta, kad:

- 9 iš 20 subjektų interneto svetainės neturi, kurioje galėtų būti skelbiamos metinės finansinės ataskaitos;
- 10 iš 20 subjektų turimose interneto svetainėse finansinės ataskaitos neskelbiamos;
- 1 subjekto interneto svetainėje paskelbtos tik 2022 m. pagal Taisyklių reikalavimus parengtos finansinės ataskaitos. Šio subjekto interneto svetainėje paskelbtos 2021 m. ir ankstesnių praėjusių metų finansinės ataskaitos yra parengtos ne pagal Lietuvoje galiojančias Taisykles, o pagal fondo steigėjo ir dalininko – tarptautinės organizacijos – reikalavimus konsoliduotosioms ataskaitoms sudaryti.

Rekomenduojame subjektams, kurie turi interneto svetaines, jose skelbti ne mažiau kaip už 3 paskutinius metus pagal Taisyklių reikalavimus parengtas, patvirtintas ir JAR pateiktas finansines ataskaitas, laikantis subjektų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

AČIŪ UŽ DĖMESĮ!

Stebėsenos apžvalgą ir apžvalgos pristatymo skaidres galite rasti šiuo adresu: <https://avnt.lrv.lt>

Skiltyje: Meniu -- Veiklos sritys -- Apskaita -- Finansinių ataskaitų kokybės stebėseną

Taisyklės ir finansinių ataskaitų formas galite rasti skiltyje:

Meniu -- Veiklos sritys -- Apskaita -- Pelno nesiekiančių subjektų apskaitos taisyklės